

Diplomatiska

Kurderna är Mellanösterns gossen Ruda, ett bångstyrigt folk som envist hävdar rätten att få vara med och bestämma över de områden där de levit i årtusenden. Något starkt engagemang från omvärlden har kurderna aldrig kunnat räkna med. Att döma av vår generalkonsul i Istanbul Ingmar Karlssons nyutkomna bok *Kurdistan – Landets om icke är* (Wahlström & Widstrand) är kurderna inte heller förtjänta av det.

Jag har läst Karlssons bok från pärm till pärm. Den är skriven i ett perspektiv von oben. För Ingmar Karlsson finns två sorters kurder – de snälla och de dumma. De snälla kurderna förstår att den turkiska regeringen egentligen bara vill deras väl. Pansarvagnarna utanför dörren tillhör ju militären, och det är ett annat Turkiet, som nuvarande regering bestämt är emot (och därför låter soldaterna välla in i norra Irak i stället). De snälla kurderna engagerar sig i post-ottomanska muslimska sufiordnar och röstar på Tayyip Erdogans parti AKP. De dumma kurderna, däremot, röstar på kurdpartiet DTP och tittar på satellit-tv från Bryssel. De anser att 85 års tvåågsäktenskap med turkisk chauvinism får räcka.

Ingmar Karlssons bekymmer är att de dumma kurderna är alldeles för många. Hans lösning blir därför att förbjuda tv-kanalen i Bryssel och uppmana kurderna att inte kräva något mer än nuvarande turkiska regering är beredd att acceptera.

Att denna regering har haft egen majoritet i nationalförsamlingen i snart sex års tid men hittills inte lyckats officiellt erkänna kurdernas språkliga och kulturella rättigheter i konstitutionen spelar inte så stor roll. Det kommer att lösa sig bara Turkiet blir medlem i EU.

Så här talar en kolonialist. En sådan som från balkongen på sitt europeiska konsulat i Istanbul har en bättre utsikt över horisonten än subjektet i sitt skrivprojekt, i det här fallet 30 miljoner kurder. Från Istanbul kan Ingmar Karlsson se ända bort till de kurdiska bergen eftersom de ligger betydligt närmre än kurderna har förstått. Kurdistan är ju landet som icke är, och den som säger något annat är antingen terrorist i PKK eller rabiat kurdextremist i diasporan.

Flera recensenter har tagit intryck av Ingmar Karlssons bok. Carl Rudbeck hävdar i *DN*, på fullaste allvar bör tilläggas, att kurder i Iran aldrig förtryckts för att de är kurder (14/8). Annika Ström Melin i *SvD* har fått lära sig att dialekter av kurdiskan är olika språk (14/8). Mustafa Can beskriver Karlsson som "ett ideal för oss kurder" och attackerar en rad av bokens kritiker och beslår dem med att vara liberaler, något som för *DN:s* kulturredaktion är värre än att stå i förbund med Belsebub (*DN* 30/8).

Jag har aldrig träffat Ingmar Karlsson, men jag berättar gärna om när jag blev utskäld av honom. I början av maj skickade jag ett kort mejl till vårt svenska konsulat i Istanbul för att informera om några personer som planerade söka visum till Sverige för att delta på en konferens. Till svar fick jag ett långt mejl av generalkonsuln själv, där han mycket upprört anklagade mig för att utnyttjas i en biståndskampanj mot den turkiska staten.

Jag blev förvånad eftersom jag inte kände till någon sådan kampanj. Det hör inte heller till vanligheterna att högt uppsatta diplomater skäller ut folkvalda politiker.

Med lite efterforskning lyckades jag skingra dimman. Det handlade om en händelse för flera år sedan. Föreningen Komak i Sverige hade fått bidrag från Ingmar Karlssons partivänner i Palmecentret för att skicka barnböcker på kurdiska till bibliotek i Turkiet. Men böckerna fastnade i tullen. Den svenska ambassaden kopplades in, och enligt uppgifter till TT från vår ansvarige i Ankara så ville ingen tulldeklarator åta sig att stämpla in paketet i landet eftersom böckerna var på kurdiska. Efter sex månader gav sedan de turkiska myndigheterna med sig och böckerna kunde föras in i Turkiet.

Ingmar Karlsson blev mäktat upprörd, men inte för att böckerna fastnat i tullen utan över att Komak berättat om det för svenska medier:

"Organisationen har helt felaktigt spritt detta påstående och utnyttjat biståndsmedel den fått från SIDA via Palmecentret för att ge ett sådant intryck / .../ Det är sedan fyra år inga som helst problem att föra in böcker på kurdiska / .../ Barnen i Bullerbyn tillhör för övrigt den kanon av böcker som alla barn i Turkiet skall läsa i skolorna", skrev han i sitt mejl.

Jag häpnade. Ingmar Karlsson anser att en förening som kontakter en journalist ägnar sig åt missbruk av biståndsmedel. Jag hoppas att Sida fakturerar Komak för lokalsamtalet till Tidningarnas Telegrambyrå. För säkerhets skull bör nämnas att Komaks redovisning är godkänd av såväl auktoriserade revisorer som Palmecentret.

En argt diplomat är väl inte hela världen, om det inte vore för att Komak i vintras föräddades utmärkelsen "Årets Kurd" på den årliga Kurdgalan i Stockholm vill säga. Detta fick vår generalkonsul att fullständigt slå i kristallkronan. Att priset delades ut av arbetsmarknadsminister Sven Otto Littorin och med Mona Sahlin bänkad på första raden gjorde inte saken bättre för Karlsson:

"Det är ju i och för sig ett internt kurdiskt pris men det fick nu en särskild

40 Julkort
för endast
164 kr

vi har 100%
kvalitetsgaranti!

optimalprint

Kom igång

dignitet genom att arbetsmarknadsminister Littorin av någon anledning ställde upp som prisutdelare vilket också basunerades ut i ett pressmeddelande från departementet. Han läste då upp juryns motivering och gav på så sätt tillsammans med Mona Sahlin som också var närvarande organisationens agerande och missbruk av biståndsmedel en officiell sanktion."

Ingmar Karlsson och jag växlade mejl i två veckor. Sedan hände något besynnerligt. Den 22 maj lämnade riksdagsledamot Göran Lindblad (m) från Göteborgs valkrets in en skriftlig fråga till biståndsminister Gunilla Carlsson om den två år gamla bokleveransen.

Lindblad skrev, bland annat:

"Det är sedan fyra år inga som helst problem att föra in böcker på kurdiska. Barnen i Bullerbyn tillhör för övrigt den kanon av böcker som alla barn i Turkiet ska läsa i skolorna. Komak har helt felaktigt spritt detta påstående och utnyttjat biståndsmedel man fått från Sida via Palmecentret för att ge ett sådant intryck."

Vid sidan av interpellationer är skriftliga frågor den formella kanal för att lyfta ärenden till regeringen som en riksdagsledamot har. Detta verktyg ska inte missbrukas. Det är uppenbart att Ingmar Karlsson spökskrivit frågan, och därmed fört sitt försvar av den turkiska statens språkpolitik in i det svenska parlamentariska maskineriet. (Om det är Karlsson eller Lindblad som ansvarar för syftningsfelet att Komak skulle sprida felaktiga påståenden om Barnen i Bullerbyn är jag inte rätt person att bedöma).

Jag känner inte Göran Lindblad. Mitt enda intryck av honom var när han i vintras stod som värd för ett möte i riksdagen med Turkiets ambassadör och dagen till ära dekorerat bordet med flaggan för det ockuperade norra Cypern.

Ett svar finns ofta närmare än vad man tror. Jag behövde inte läsa Ingmar Karlssons bok. Det räckte att gå in i min egen inbox.

Karlssons mejl fungerar som en kurdpraktika från Anatolien: Du får gärna finnas, och du ska inte förtrampas eller dödas. Men du ska inte själv höja din röst. Berätta inte om beslagtagna böcker, engagera inte ministrar och partiledare. Ge inte pris till dina föreningar. Och för allt i världen, reta inte upp Sveriges generalkonsul i Istanbul!

I den skriftliga frågan, titulerad "Bidragsfusk", undrade Göran Lindblad vad biståndsministern ämnar göra åt föreningen Komak. Själv undrar jag vad regeringen Reinfeldt ämnar göra åt generalkonsul Karlsson.

Fredrik Malm

[[LINK MAILTO MAIL=kulturen@expressen.se](mailto:kulturen@expressen.se)]kulturen@expressen.se[/LINK]
riksdagsledamot (fp)

Publicerad 02 sep 2008 09:44

Uppdaterad 02 sep 2008 13:28

URL till denna sida: <http://www.expressen.se/kultur/1.1285888/diplomatiska>